

Sygn. akt VI U 48/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Zofia Pawelczyk

Protokolant: protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2017 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy E. R.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania E. R.

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia (...)r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VI U 48/16

UZASADNIENIE

Orzeczeniem o niepełnosprawności z dnia (...)roku Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. zaliczył E. R. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Ponadto stwierdził, że orzeczony stopień niepełnosprawności ma charakter stały i datuje się od 20 sierpnia 2007 r., zaś przyczyną niepełnosprawności są schorzenia o symbolu 05-R i 07-S, a w zakresie wskazań dotyczących niepełnosprawności stwierdził, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.). E. R. wniosła o wydanie orzeczenia stopnia niepełnosprawności dla potrzeb otrzymania karty parkingowej.

(orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności - akta Wzon)

W wyniku odwołania E. R., która domagała się przyznania uprawnień z zakresu tzw. karty parkingowej, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. orzeczeniem z dnia (...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie. W uzasadnieniu decyzji Wzon wyjaśnił, że schorzenia odwołującej udokumentowane w toku postępowania oraz ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu wynikające z naruszonej sprawności organizmu dają podstawę do określenia niepełnosprawności w umiarkowanym. Organ podkreślił, że E. R. nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.). Kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Wzon podniósł, że ustawa prawo o ruchu drogowym nie zawiera definicji normatywnej wyrażenia „znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się”, o którym mowa w art. 8 ust. 3a. Termin samodzielnie oznacza „bez niczyjej pomocy, czyjegoś wpływu, dając sobie

radę, nie potrzebuje pomocy”, ograniczony to niewielki zakres w stosunku do wnioskodawczyni brak jest możliwości pozytywnego określenia wskazania w pkt 9 orzeczenia.

(orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności-akta Wzon)

Od wyżej wymienionej decyzji odwołała się E. R. wnosząc o ustalenie, że spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. W uzasadnieniu podniosła, że nie potrzebuje pomocy osób trzecich na co dzień w wymiarze 24 godziny na dobę, ale w jej przypadku sytuacje wymagające pomocy występują w okresach znacznego zaostrzenia stanu chorobowego kolan i kręgosłupa, kiedy to samodzielne funkcjonowanie zarówno w domu, jak i poza nim bez niczyjej pomocy jest w praktyce ograniczone lub niemożliwe. Odwołująca także w toku postępowania przyznała, że obecnie – w wyniku rehabilitacji – porusza się na obu nogach, jednak czyni to z dużym trudem. Odwołująca wskazała, że spełnia przesłanki do uzyskania karty parkingowej.

(odwołanie- k.1-5)

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w W. w wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

(odpowiedź na odwołanie - k.8)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. R., urodziła się w (...) r. Obecnie przebywa na emeryturze. Uskarża się na dolegliwości bólowe kręgosłupa. Pozostaje pod opieką poradni ortopedycznej. Uskarża się na dolegliwości w obrębie lewego stawu kolanowego i kręgosłupa lędźwiowego. Średnio 5-7 razy w roku ma rehabilitację kręgosłupa lędźwiowego i stawów kolanowych. Z powodu osłabienia czucia na lewej stopie często potyka się i upada. Jest długotrwale leczona rehabilitacją.

Od strony ortopedycznej, u E. R. stwierdza się: kręgosłup prawidłowo ruchomy – zgięcie do przodu -30 cm, zgięcie ku bokom po 30 stopni, bolesność uciskowa wyrostków kolczystych kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. Objawy korzeniowe obustronnie ujemne. Stawy kończyn dolnych prawidłowo ruchome, bez zaników mięśniowych. Lewa stopa ustawiona w spoczynku w pozycji szpotawej. Chód na palcach i piętach sprawny. Rozpoznano chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa lędźwiowego i lewego stawu kolanowego bez niedowładów, toru korzeniowego i istotnego ograniczenia ruchomości stawów. Występujące schorzenia są trwałe i powodują u E. R. niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym na stałe z powodu schorzeń o symbolach 05-R i 07-S. E. R. wymaga częściowej pomocy w korzystaniu z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki), a także zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoc techniczne ułatwiające funkcjonowanie wg zaleceń lekarza specjalisty. Wiek i dolegliwości odwołującej nie dają podstaw do uznania, że zachodzi przesłanka istotnego ograniczenia możliwości poruszania się zapisana w Prawie ruchu drogowym.

(Niesporne, a ponadto: dokumentacja medyczna, historia choroby, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia – akta Wzon; opinia biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii L. J. k.106; opinia biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu ortopedii K. K. k.61)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach rozpoznawanej sprawy, a w szczególności akt Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a także w oparciu o opinie biegłych sądowych. Zdaniem Sądu wyżej przytoczone dowody, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. W ocenie Sądu opinie biegłych są rzetelne, w szczególności opinia L. J., a dodatkowo zostały wydane po przeprowadzeniu badania odwołującej i po wszechstronnej analizie zgromadzonej dokumentacji. Przy tym brak jest jednocześnie jakichkolwiek podstaw, by tym opiniom odmówić mocy dowodowej, w szczególności niekwestionowanej opinii biegłego L. J..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

E. R. kwestionowała ustalenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, twierdząc, że jej schorzenia uprawniają ją do otrzymania karty parkingowej. Odwołanie okazało się nieuzasadnione. Analiza zebranego materiału dowodowego nie dała bowiem podstaw do uznania za błędną oceny stopnia niepełnosprawności, w szczególności możliwości samodzielnego poruszania się E. R. dokonanej w zaskarżonym orzeczeniu.

Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity - Dz.U. z 2016 r., poz. 2046), przewiduje trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy).

W niniejszej sprawie ustalony przez Wzoz umiarkowany stopień niepełnosprawności E. R. nie był kwestionowany. Odwołująca kwestionowała jedynie ustalenie, że nie spełnia przesłanek do uzyskania tzw. karty parkingowej.

W myśl art. 6b ust. 3 pkt 9 wskazanej ustawy w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna).

Na podstawie art. 8 ust. 3a ustawy prawo o ruchu drogowym, kartę parkingową wydaje się: 1) osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się; 2) osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się; 3) placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Zgodnie z treścią art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych, Sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii. Ponieważ rozstrzygnięcie tej kwestii uzależnione było od posiadania wiadomości specjalnych z zakresu medycyny Sąd zasięgnął opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii w celu ustalenia, czy odwołująca spełnia przesłanki określone w art. 8 ust 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Biegły sądowy z zakresu ortopedii i traumatologii K.po przeprowadzeniu badania odwołującej i zapoznaniu się z treścią zawartej w aktach sprawy dokumentacji medycznej E. R. wskazał w sposób jednoznaczny, że odwołująca nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Z opinią biegłego nie godziła się odwołująca. Wskazała, że wnioski biegłego, iż nie ma wskazań do przyznania karty parkingowej pozostają w sprzeczności z wieloma stwierdzeniami zawartymi w opinii lekarza. Podnosiła, że miała takie uprawnienia przyznane w roku 2005 i w 2007, a jej schorzenia pogłębiają się, a nie znikają.

Biorąc pod uwagę zarzuty odwołującej Sąd dopuścił dowód z opinii innego biegłego z zakresu ortopedii i w dniu 5 grudnia 2016 r. została sporządzona opinia przez biegłego sądowego L. J.. Strony w zakreślonym przez Sąd terminie nie zgłosiły zarzutów do w/w opinii, w związku z czym uznać należało, że jej nie kwestionowały. Rzeczoną opinią biegły sporządził zgodnie z tezą dowodową. Biegły przedstawił wnioski w sposób wyczerpujący. Jednocześnie w opinii została zawarta odpowiedź w zakresie zagadnienia objętego sporem. W związku z tym, Sąd nie znalazł podstaw, by

kwestionować opinię, bowiem jej prawidłowość nie nasuwa żadnych zastrzeżeń Sądu. Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd w pełni podzielił wnioski opinii biegłego, przyjmując je za podstawę własnych ustaleń.

Należy zauważyć, że żaden akt prawny, w tym rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (j.t. Dz.U.2015 poz. 1110) nie określa szczegółowo standardów w zakresie kwalifikowania do uprawnień w zakresie karty parkingowej poprzez wskazanie jakie kryteria należy brać pod uwagę przy ocenie znacznego ograniczenia możliwości poruszania się. W stanie prawnym do dnia 1 lipca 2014 roku wystarczającą przesłanką do przyznania karty parkingowej było stwierdzenie ograniczonej sprawności ruchowej.

W aktualnym stanie prawnym przesłanką uprawniającą osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym do przyznania karty parkingowej jest stwierdzenie, że osoba ta ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Przy ocenie znacznie ograniczonej możliwości poruszania się należy brać pod uwagę całokształt okoliczności ustalonych w sprawie dotyczących aktualnego stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej w kontekście zakresu i rodzaju ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu wpływających na możliwość poruszania się osoby niepełnosprawnej. Przy tym ograniczenia możliwości poruszania się muszą mieć charakter znaczny (za słownikiem języka polskiego – spory, pokaźny, niemały). Niewątpliwie, jeżeli chodzi o schorzenia o kodzie 05 – R znacznym ograniczeniem możliwości poruszania się będzie na przykład stan wymagający poruszania się osoby przy pomocy kul, wózka inwalidzkiego.

W ocenie Sądu, z ustaleń poczynionych na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności wydanych w sprawie pisemnych opinii biegłych specjalistów, jednoznacznie wynika, iż brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Biegli opiniujący w sprawie wzięli pod uwagę zakres i rodzaj schorzeń, którymi została dotknięta odwołująca się. Według ich oceny z rozmiaru uszkodzeń organizmu odwołującej nie sposób wprost wnioskować o utrzymującym się znacznym ograniczeniu w możliwości poruszania się.

W ocenie Sądu, należało podzielić wnioski z opinii biegłych z zakresu ortopedii, że mimo występujących u odwołującej schorzeń nie stwierdza się znaczącego ograniczenia możliwości samodzielnego poruszania się. Odwołująca jest w stanie poruszać się dość wydolnie, nie korzystając z pomocy kul, ani wózka inwalidzkiego. Odwołująca ma w niektórych okresach obniżoną sprawność narządu ruchu, jednakże nie w stopniu znacznym uzasadniającym zaliczenie do korzystania z karty parkingowej z powodu braku obiektywnego znacznego upośledzenia samodzielnego poruszania. Ograniczenia w samodzielnym funkcjonowaniu występują jedynie okresowo i mają charakter krótkotrwały. Odwołująca porusza się samodzielnie.

Sąd w pełni zdaje sobie sprawę z ułatwień, jakie uzyskują osoby posiadające kartę parkingową. Wymaga jednak podkreślenia, że powinna ona być przyznawana osobom niepełnosprawnym, dla których staje się jedynym sposobem przemieszczenia się do miejsca docelowego załatwienia sprawy prywatnej lub urzędowej i nie mogących korzystać z transportu publicznego. W przypadku odwołującej się istnienie tego typu okoliczności nie zostało potwierdzone. O ile bowiem odwołująca ma okresowo ograniczenia w samodzielnym poruszaniu, o tyle też nie są one na tyle znaczne, aby powodować konieczność korzystania z miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych usytuowanych bezpośrednio przy wejściach sklepów i instytucji. Zgodnie z regułami wykładni językowej przysługuje osobom mającym wyjątkowe problemy w poruszaniu się, np. poruszającym się na wózku inwalidzkim, z pomocą z zewnątrz lub z wielkim trudem. Karta parkingowa nie jest środkiem ułatwiającym przemieszczenie się każdej osobie niepełnosprawnej lub parkowanie przy obiektach z ograniczoną liczbą miejsc postojowych lecz raczej jedynym środkiem, dzięki któremu osoba niepełnosprawna może dotrzeć na miejsce przeznaczenia nie mogąc poruszać się środkami transportu publicznego.

Wobec nieistnienia obiektywnych przesłanek przyznania odwołującej prawa do karty parkingowej Sąd uznał za miarodajne dla rozstrzygnięcia sprawy dowody z dokumentów sporządzonych przez organ rentowy oraz przede wszystkim niekwestionowaną opinię biegłego z zakresu ortopedii L. J.. Sąd miał na uwadze fakt, że opinia biegłego została wydana po badaniu przedmiotowym odwołującej oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej

stanu jego zdrowia, której rzetelność i wiarygodność nie budziła wątpliwości sądu. Biegły opisał stan zdrowia odwołującej istniejący w dacie badania, postawił rozpoznania korespondujące z odnotowanymi w dokumentacji medycznej badanego. Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż biegły to wysokiej klasy fachowiec o wieloletnim doświadczeniu zawodowym, także klinicznym, wieloletniej praktyce orzecniczej i specjalnościach odpowiednich do schorzeń odwołującego się znajdujących potwierdzenie w złożonej dokumentacji medycznej, nakazywało uznać jego opinię za wiarygodną, a w konsekwencji podzielić zawarte w niej wnioski, nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania.

Odwołująca podnosiła na rozprawie w dniu 20 lutego 2017 r., że nie kwestionuje opinii biegłego L. J., uważa że opinia jest prawidłowa pod względem medycznym, podnosząc, że to do sądu należy ocena pod względem prawnym, czy odwołująca spełnia przesłanki wskazane w art. 8 ust 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym. Odnosząc się do stanowiska skarżącej, że to w gestii sądu leży ustalenie przesłanek do przyznania karty parkingowej. W tym miejscu warto przytoczyć stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 14 marca 2007 r. sygn. akt III UK 130/06. Wprawdzie odnosi się ono do oceny stanu zdrowia w związku z ubieganiem się o świadczenie rentowe, jednakże w ocenie sądu jest aktualne w innych postępowaniach, w których niezbędna jest ocena stanu zdrowia. W powołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe, w tym rodzaju występujących schorzeń, stopnia ich zaawansowania i nasilenia związanych z nimi dolegliwości, stanowiących łącznie o zdolności do wykonywania zatrudnienia lub jej braku. Sąd nie może - wbrew opinii biegłych - oprzeć ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu.

Z powyższych względów, Sąd nie kwestionuje istnienia problemów z poruszaniem się opisanych przez odwołującą się, lecz uznaje, że nie mieszczą się one w zakresie pojęcia „znacznie ograniczonych możliwości samodzielnego poruszania się”, o których mowa w art. 8 ust 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Wymaga podkreślenia, że uprzednie przyznanie odwołującej uprawnień wynikających z tzw. karty parkingowej miało miejsce w poprzednio obowiązującym stanie prawnym i nie ma wpływu na obiektywną ocenę zdolności poruszania się odwołującej w chwili obecnej.

Mając na uwadze powyższe Sąd, w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.